

Warszawa, 12 października 1934 r.

URZĄD PATENTOWY

G06c 3/00

BIBLIOTEKA

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 20429.

Pronto A. - G.
(Zürich, Szwajcaria).

Kl. 42 m, 36

42 m¹ 3/00

Suwak tabelaryczny.

Zgłoszono 1 grudnia 1933 r.

Udzielono 24 sierpnia 1934 r.

Pierwszeństwo: 16 grudnia 1932 r. (Szwajcaria).

Wynalazek niniejszy dotyczy suwaka tabelarycznego, w którym w okienkach osłony ukazują się liczby, znaki lub rysunki, wykonane na języczku lub podobnym narzędzie, przesuwany we wspomnianej osłonie. Suwaki tabelaryczne tego rodzaju, posiadające tylko jeden języczek, są znane. Aby jednak sprostować pewnym zadaniom, np. do przeprowadzenia obliczeń zarobków, odsetek i t. d., potrzebna jest większa liczba takich języczków, co nie raz powoduje, że suwak staje się niepraktycznie duży. Aby ułatwić odczytywanie liczb na poszczególnych języczkach, każdy z języczków oraz osłona są zaopatrzone w odpowiednie wycięcia, uwidoczniające licz-

by lub inne znaki, wykonane na niżej położonych języczkach. W ten sposób osiąga się to, że stosunkowo mały suwak może pomieścić dużą liczbę dobrze czytelnych oznaczeń. Suwak według wynalazku posiada tę zaletę, że można na nim szybko i wygodnie wykonywać mnożenie, dodawanie, odejmowanie, dzielenie i logarytmowanie.

Istota wynalazku polega na tem, że w szczeliny, wykonane w języczkach, wchodzi sztyfciki lub podobne narzędzia, zapobiegające zupełnemu wyciągnięciu języczków z osłony prowadniczej. Szczeliny każdych dwóch następujących po sobie języczków są skierowane ku przeciwnym

końcom osłony, tak iż kolejne języczki można wyciągać z osłony jedynie w przeciwnych kierunkach. Wskutek tego niemożliwe jest wyciąganie dwóch języczków naraz. Na każdym z końców osłony wykonane jest osobne wcięcie na każdy języczek, wyciągany w danym kierunku i posiadający uchwyt, który wystaje z wycięcia osłony. Każdy zatem z języczków może być z osobna uchwycony i wyciągnięty.

Na rysunku przedstawiono schematycznie trzy przykłady wykonania wynalazku. Fig. 1 przedstawia widok zgóry suwaka tabelarycznego, fig. 2 i 3 przedstawiają przekrój podłużny względnie poprzeczny tegoż suwaka, fig. 4 przedstawia widok zgóry odmiany wykonania suwaka, a fig. 5 — inną odmianę wykonania suwaka w widoku zgóry.

Suwak tabelaryczny posiada osłonę prowadniczą 1, w której wykonane są okienka 2, 3, 4. Okienka 3 i 4 przewidziane są blisko końców osłony 1, a okienka 2 mogą być wykonane w dowolnym miejscu suwaka, lecz pożądane jest, aby leżały na jednej linii z okienkami 3 lub 4, gdyż ułatwia to odczytywanie różnych danych. W osłonie 1 umieszczone są języczki 5 w ten sposób, iż można je wyciągać w różnych kierunkach. Każdy z języczków posiada blisko swego końca okienka 7, których położenie i wielkość odpowiada okienkom 2, 3, 4 osłony, wskutek czego okienka wszystkich języczków i osłony prowadniczej pokrywają się wzajemnie, gdy wspomniane języczki są całkowicie wsunięte do osłony 1. Na końcach prowadnicy i języczków są wykonane wycięcia 9, pokrywające się wzajemnie, przyczem jednak każdy języczek posiada uchwyt 8, sięgający w odpowiednie wycięcie 9 osłony; zapomocą tego uchwyty można języczek uchwycić i wyciągnąć; uchwyty kolejnych języczków leżą na przeciwnych końcach osłony, zależnie od tego, czy dany języczek ma być wyciągnięty w jedną lub drugą stronę suwaka.

W celu zabezpieczenia języczków 5 przed zupełnym wyciągnięciem z osłony 1, przewidziane są odpowiednie środki. W opisanych przykładach wykonania wynalazku języczki posiadają podłużne szczeliny 12, a w osłonie osadzone są klamery lub trzpienie śrubowe 15, przechodzące przez osłonę i szczeliny 12 wszystkich języczków. Wyciąganie kilku języczków w jednym, a kilku w drugim kierunku ułatwia rozmieszczenie uchwytów 8 języczków, co umożliwia, że w danym razie można wyciągnąć równocześnie np. dwa języczki w dwóch przeciwnych kierunkach, w celu odczytania i porównania danych na różnych języczkach.

Okienka 2 służą do uwidoczniania podanych na języczkach danych zasadniczych, zapomocą których uskutecznia się nastawienie języczków w osłonie, podczas gdy pozostałe okienka 3 i 4 pokazują obliczone wyniki. Po wyciągnięciu któregoś bądź z języczków i nastawieniu go na obraną liczbę zasadniczą, rezultat można łatwo odczytać w okienkach 2, 3 lub 4 oraz w okienkach 7 niewyciągniętych języczków, leżących nad nastawionym języczkiem. Wszystkie języczki razem stanowią jedną tabelę, której dane nie są umieszczone w jednej płaszczyźnie, lecz warstwowo, jedno nad drugim, wskutek czego tabela ta posiada dogodny kształt. Niektóre grupy danych są zatem oddzielone od pozostałych, tak że nie trzeba ich długo szukać. W suwaku jednostronnym wycięcia na odwrotnej (tylnej) stronie są zbyteczne; jeżeli natomiast umieszcza się dane również na odwrotnej stronie języczków, to należy wykonać okienka 2, 3, 4 również na tylnej ścianie osłony 1. Według fig. 1 i 5 dla liczby zasadniczej przewidziane są osobne okienka 2, podczas gdy okienka 3, 4 i 7 są przerwane mostkami usztywniającymi 11, zawierającymi na języczkach szczeliny 12. Można stosować również nieprzerwane poprzeczne okienka 10 (fig. 4), a szczeliny 12

można wykonać na obydwóch podłużnych bokach języczków. Liczba zasadnicza zjawia się wówczas w jednym z końców okienek 3 lub 4 (fig. 5).

Przykład wykonania wynalazku według fig. 1 — 3 przedstawia suwak do obliczania zarobków. Podczas wyciągania jednego z języczków 5, w okienku 2 ukazują się liczby godzin przepracowanych, podczas gdy w okienkach 3 lub 4 można odczytać ogólną sumę, odpowiadającą danej stawce zarobkowej, a obliczonej jako iloczyn przepracowanego czasu i stawki zarobkowej, która znajduje się obok okienka. Obok okienek 3 i 4 może być podany również zarobek za ułamki godzin; ten częściowy zarobek w razie potrzeby należy doliczyć do sumy ogólnej.

Odmiana wykonania suwaka według fig. 5 służy do ustalania rentowności papierów giełdowych o stałym oprocentowaniu przy niejednostajnym kursie i czasie obiegu. Liczba zasadnicza, podana na górnym brzegu tabeli i wydrukowana korzystnie w innym kolorze, oznacza kurs papierów giełdowych, podczas gdy stopa procentowa jest podana na powierzchniach języczków. W okienkach 3 lub 4 osłony 1 obok danych, dotyczących lat ubiegłych, ukazują się dane rentowności, to znaczy przeciętna liczba z należności za odsetki i zysku na kursie przy wymianie. Przy użyciu tego suwaka języczek, zaopatrzony na górnej powierzchni w stopę procentową, jest wysuwany z odpowiedniej strony osłony dopóty, dopóki notowany kurs nie ukaże się na górnym końcu okienka. Rentowność odczytuje się następnie w okienku obok liczby lat, podanej na osłonie, a dotyczącej pozostałych jeszcze lat obiegowych. Suwak ten,

ze względu na poręczność nadaje się specjalnie dla banków.

W odmianie wykonania według fig. 4 suwak przedstawia notatkową tabliczkę, ułatwiającą odnalezienie zapisków. Suwak, wykonany w postaci notatnika telefonicznego, pozwala na zanotowanie np. ołówkiem adresów i numerów abonentów telefonicznych, które można łatwo odnaleźć, przesuwając języczki suwakowe, zaopatrzone na uchwycie w odpowiednią literę alfabetu. Jeżeli zapiszek jest już niepotrzebny, można go łatwo wymazać; można również wydrukować stałe dane.

Suwak może być wykonany z metalu, celuloidu, sztucznej masy, papieru i t. d., kształt zaś suwaka może być dostosowany do danych potrzeb.

Zastrzeżenie patentowe.

Suwak tabelaryczny, złożony z osłony prowadniczej oraz z osadzonych w niej kilku języczków, przyczem w osłonie i we wszystkich języczkach są wykonane jednakowo duże i jednakowo rozmieszczone okienka, umożliwiające odczytywanie danych, umieszczonych na niżej położonych języczkach, znamienny tem, że wewnątrz prowadnicy przewidziane są oporki (15), wchodzące w szczeliny (12) języczków (5) i zapobiegające zupełnemu wyciągnięciu tychże z prowadnicy (1), szczeliny zaś następujących kolejno po sobie języczków są skierowane w przeciwnych kierunkach.

Pronto A. - G.

Zastępca: Dr. techn. A. Bolland,
rzecznik patentowy.

221615.

Fig. 1.

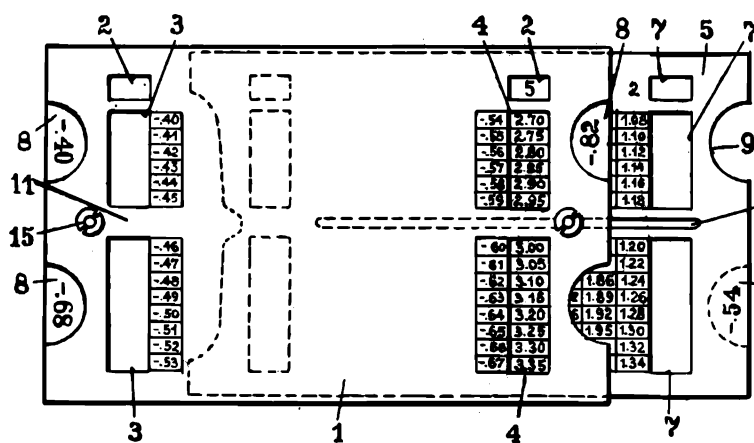

Fig. 2.

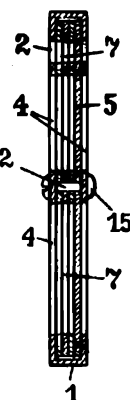

Fig. 3.

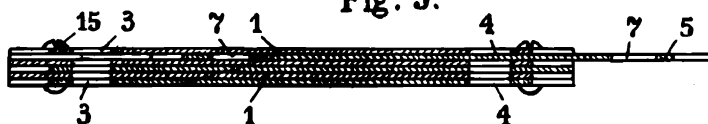

Fig. 4.

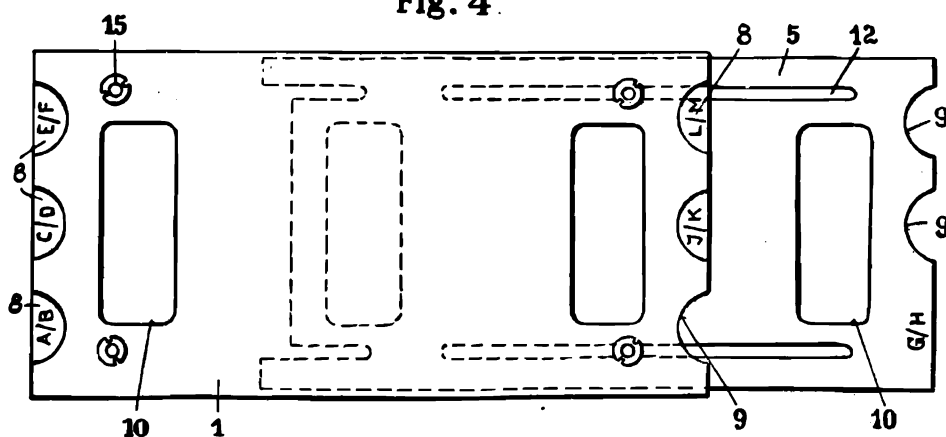

Fig. 5.

